6745 - Yeni duâ ve zikirler icât etmenin veya bu duâ ve zikirlerin sahih olduklarına rüyâları delil göstermenin hükmü

Soru

Bid'at kısmında, sevap elde etmek için herhangi bir sûreyi 100 defa okumanın bid'at olduğu zikredilmişti.Tasavvufçulara âit, Hakîm Muînuddin Şiştî tarafından yazılmış olan "Tasavvufun Masumiyeti" adındaki kitapta yazar, insanların, tasavvufçuların Allah Teâlâ'ya yakın olduklarına emîn olmaları için bu gibi tarikatları kullanmanın gerekçelerini ve bu tarikatların Allah Teâlâ tarafından uyku yoluyla bir ilham olduğunu belirtmiştir.
Bu söylenen şey, bid'attan mıdır?
Tasavvufçuların doğruluklarını nasıl araştırabiliriz?
Bu davranış, İslâm'da câiz midir?

Detaylı cevap

Allah’a hamd olsun.

Birincisi:

Allah Teâlâ, kendi dostlarını şu iki vasıfla, îmân ve takvâ ile vasıflandırmıştır:

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmuştur:

[أَلاَ إِنَّ أَوْلِيَاء اللهِ لاَ خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلاَ هُمْ يَحْزَنُونَ62 الَّذِينَ آمَنُواْ وَكَانُواْ يَتَّقُونَ63)) [سورة يونس الآيتان: 62–63))

"Bilesiniz ki Allah'ın dostlarına (âhirette azaptan yana) hiçbir korku yoktur. Onlar (kaybettikleri dünya) nimetlerine de üzülmeyeceklerdir.Onlar (ın vasıfları: Allah'a) îmân eden ve (Allah'ın emirlerini yerine getiren ve yasaklarından sakınan) takvâya ermiş kimselerdir." (Yunus Sûresi: 62-63).

Kim, mü'min ve takvâ sahibi olursa, Allah Teâlâ'nın dostu olur.

İkincisi:

Allah Teâlâ'nın dostları, Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'den gelene aykırı hareket etmezler.

Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- dînde bid'at çıkarmaktan şiddetle sakındırmıştır. Çünkü Allah Teâlâ dînini kemâle erdirmiş ve kulları üzerindeki nimetini tamamlamıştır.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmuştur:

[اَلْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتْمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضِيتُ لَكُمُ الْإِسْلاَمَ دِيناً... سورة المائدة من الآية: 3 ...]

"Bugün size dînînizi kemâle erdirdim, (sizi câhiliyet karanlığından İslâm nûruna çıkarmak sûretiyle) üzerinize nimetimi tamamladım ve dîn olarak size İslâm'ı seçtim." (Mâide Sûresi: 3)

Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- de bu konuda şöyle buyurmuştur:

[مَنْ أَحْدَثَ فِي أَمْرِنَا هَذَا مَا لَيْسَ مِنْهُ فَهُوَ رَدٌّ. متفق عليه]

"Her kim, bu işimizde (dînimizde) onda olmayan bir şeyi ona ihdâs eder (açık veya gizli Kur'an ve sünnette aslı olmayan bir şey getirir)se,o ihdâs ettiği şey, kendisine reddolunmuştur (bâtıldır)." (Buhârî; hadis no: 2550. Müslim; hadis no: 1718)

Üçüncüsü:

Buna göre sen, Allah Teâlâ'nın dostu ile şeytanın dostunu birbirinden ayırt edebilirsin.

Şöyle ki: Örneğin câmide cemaatle namaza devamlılık göstermesi bakımından onun durumunu, ahlakını ve dînini araştırmakla veya onu, insanların mallarını bâtıl yolla yemekten uzak durmasıyla veyahut da Allah Teâlâ'nın dînine bir şey eklememek veya ondan bir şey eksiltmemek sûretiyle haddi aşmamasıyla onun Allah Teâlâ'nın dostu olduğunu ayırt edebilirsin.

4. Müslümanın, devamlı yapacağı veya başkasına tavsiye edeceği, virdler, zikirler ve duâlar gibi,

bir zikri ihdas (icât) etmesi, câiz değildir. Bu konuda sahih sünnette gelen duâ ve zikirler, kendisine yeter.Bunlarla yetinmeyip yeni duâ ve zikirler ihdas ederse, ya bid'atçı, ya da bid'ata çağıran olur.

Oysa Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- bu konuda şöyle buyurmuştur:

[مَنْ أَحْدَثَ فِي أَمْرِنَا هَذَا مَا لَيْسَ مِنْهُ فَهُوَ رَدٌّ.] متفق عليه

"Her kim, bu işimizde (dînimizde) onda olmayan bir şeyi ona ihdâs eder (açık veya gizli Kur'an ve sünnette aslı olmayan bir şey getirir)se,o ihdâs ettiği şey, kendisine reddolunmuştur (bâtıldır)." (Buhârî; hadis no: 2550. Müslim; hadis no: 1718)

Müslim'in rivâyetinde ise şöyle buyurmuştur:

[مَنْ عَمِلَ عَمَلاً لَيْسَ عَلَيْهِ أَمْرُنَا فَهُوَ رَدٌّ.] رواه مسلم

"Her kimişimiz (dînimiz) üzere olmayan bir iş işlerse, o işlediği şey reddolunmuştur (bâtıldır ve ona itibar edilmez)." (Müslim; hadis no: 1718)

İbn-i Receb el-Hanbelî -Allah ona rahmet etsin- bu konuda şöyle demiştir:

"Bu hadis, İslâm esaslarından büyük bir esası teşkil etmektedir. Öyle ki zâhirde (dış görünüşünde) ameller için bir mizan gibidir.Aynı şekilde: "Ameller, ancak niyetlere göredir" hadisi de bâtında (iç görünüşünde) ameller için bir mizan gibidir.Buna göre Allah Teâlâ'nın vechi kerimi kast edilmeyen (rızâsı aranmayan) her amelde sahibine hiçbir sevap olmadığı gibi, Allah Teâlâ ve elçisi -sallallahu aleyhi ve sellem-'in emri üzere olmayan her amel de sahibine iâde olunur (başına çalınır). Her kim, Allah Teâlâ ve elçisi Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'in izin vermediği bir şeyi dînde ihdas ederse (yenilik çıkarırsa), dînde kendisine hiçbir şey (sevap) yoktur." (Câmiu'l-Ulûm ve'l-Hikem; c: 1, s: 180)

İmam Nevevî de -Allah ona rahmet etsin- bu konuda şöyle demiştir:

"Bu hadis, İslâm'ın kâidelerinden büyük bir kâidedir.Öyle ki bu hadis, Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'in özlü sözlerinden (Cevâmiu'l-Kelim'den) birisidir.Çünkü bu hadis, bid'atları ve dîndeki yenilikleri reddetme konusunda çok açıktır.İkinci rivâyette (hadiste) daha fazla açıklama vardır.

Şöyle ki: Bazı kimseler, kendisinden önce başkası tarafından yapılan bir bid'atı yapmakta inat edebilir. Kendisine şu hadis:

[مَنْ أَحْدَثَ فِي أَمْرِنَا هَذَا مَا لَيْسَ مِنْهُ فَهُوَ رَدٌّ.] متفق عليه

"Her kim, bu işimizde (dînimizde) onda olmayan bir şeyi ona ihdâs eder (açık veya gizli Kur'an ve sünnette aslı olmayan bir şey getirir)se, o ihdâs ettiği şey, kendisine reddolunmuştur (bâtıldır)." (Buhârî; hadis no: 2550. Müslim; hadis no: 1718)

Gerekçe gösterildiğinde; "Ben bir şey ihdas etmedim" derse, ister yapan ihdas etsin, isterse kendisinden önce başkası onu ihdas etsin,dîndeki bütün yenilikleri reddeden şu hadisi delil gösterilir:

[مَنْ عَمِلَ عَمَلاً لَيْسَ عَلَيْهِ أَمْرُنَا فَهُوَ رَدٌّ.] رواه مسلم

"Her kimişimiz (dînimiz) üzere olmayan bir iş işlerse, o işlediği şey reddolunmuştur (bâtıldır ve ona itibar edilmez)." (Müslim; hadis no: 1718)

Bu hadis; ezberlenmesi, münkerlerin geçersiz olduğunda kullanılması ve yaygın bir şekilde delil gösterilmesi gereken şeylerdendir." (Müslim Şerhi; c: 12, s: 16)

Beşincisi:

Şeyhuslislâm İbn-i Teymiyye -Allah ona rahmet etsin- bu konuda şöyle demiştir:

"Hiç şüphe yok ki zikirler ve duâlar, en fazîletli ibâdetlerdendir. İbâdetler ise, Allah Teâlâ ve elçisi Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'nin emrine binâ olunmuş ve onlara uyulması gerekir. Yoksa hevâ ve dînde yeniliklere binâ olunmamıştır.Dolayısıyla duâlar ve Nebevî zikirler, arayan kimse için en fazîletli zikir ve duâdır. Bu zikir ve duâya devam eden kimse, emniyet ve selâmet yolu üzeredir.İnsanın dili, bu zikir ve duâlardan elde edilen fayda ve semereleri anlatamaz ve bir insan bunu kavrayamaz.Bu zikir ve duâların dışındaki zikir ve duâlar, haram da olabilir, mekruh da olabilir.Belki de onda insanların çoğunun idrak edemediği şirk de olabilir. Bu, detayı uzun olan bir konudur.

İnsanlar için sünnet olmayan zikirler ve duâlar icât etmeye ve insanların beş vakit farz namazları devamlı kıldıkları gibi, onları sürekli yapılan bir ibâdet hâline getirmeye hiç kimsenin hakkı yoktur.Aksine bu davranış, Allah Teâlâ'nın izin vermediği yeni bir dîn çıkarmaktır... Dînî olmayan bir virdi (zikri) edinmeye ve onu sünnet hâline getirmeye gelince, bu, dînde yasaklanan şeylerdendir. Bununla birlikte şer'î olan duâ ve zikirlerde pek büyük gâyeler ve yüce hedefler vardır. Bunları, ancak câhil veya ihmalkâr veyahut da haddi aşan kimse bırakıp da dînde sonradan çıkarılan zikir ve duâlara yönelir." (Mecmû'u Fetâvâ; c: 22, s: 510-511)

Allah Teâlâ en iyi bilendir.